

НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО ПРАВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ІМЕНІ АКАДЕМІКА Ф. Г. БУРЧАКА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

Правозастосування законодавчих новел господарського права та господарського процесу

Збірник матеріалів
Науково-практичного круглого столу
(м. Київ, 27 березня 2026 року)

Київ – 2026

Рекомендовано до друку Вченою радою Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України (протокол № 6 від 24 червня 2026 р.)

Правозастосування законодавчих новел господарського права та господарського процесу [Електронний ресурс]: збірник матеріалів Науково-практичного круглого столу (м. Київ, 27 березня 2026 р.) / упорядник Поллохович В.І. . К.: Електрон. текст. дані. НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2026. 149 с.

У збірнику представлені наукові доповіді учасників Науково-практичного круглого столу - першого форуму «Лабіринт кредиторів. Всеспільність банкрутства: господарські, цивільні, адміністративні та кримінальні аспекти», який відбувся 27 березня 2026 р. у Науково-дослідному інституті приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України. Тематика доповідей учасників стосується широкого кола теоретичних та практичних проблем правового забезпечення господарської діяльності в умовах набрання чинності Законом України «Про особливості регулювання діяльності юридичних осіб окремих організаційно-правових форм у перехідний період та об'єднань юридичних осіб» від 9 січня 2025 року № 4196-IX та змін в правозастосуванні та юрисдикційній діяльності господарських судів. Учасники обговорили особливості діяльності суб'єктів господарювання в нових умовах правового регулювання. Запропоновано нові напрями розвитку господарського законодавства.

Збірник зацікавить наукових і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів і наукових установ, докторантів та аспірантів, студентів, які вивчають актуальні проблеми господарського права та процесу, а також суддів, адвокатів та всіх практикуючих юристів.

Матеріали доповідей подано в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за зміст публікацій, їх відповідність до вимог законодавства і за порушення авторських прав.

Грабован Лілія Іванівна, суддя-спікер Господарського суду Одеської області, кандидат юридичних наук

Принципи судового нагляду та контролю у процедурі ліквідації юридичної особи.....49

Крат Василь Іванович, суддя Верховного Суду, кандидат юридичних наук, доцент

Вступ до фраздаторності правочину в позаконкурсному оспорюванні: сучасні виміри.....61

Аврамова Ольга Євгенівна, головний науковий співробітник відділу правової взаємодії бізнесу та держави Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва ім. академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, доктор юридичних наук, доцент

Перспективи правового регулювання цифрового підприємництва за участю дітей-інфлюенсерів.....72

Гончаренко Олена Миколаївна, провідний науковий співробітник відділу правової взаємодії бізнесу і держави НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, доктор юридичних наук, доцент

Проблеми застосування нового визначення терміну «підприємство».....77

Дервянко Богдан Володимирович, провідний науковий співробітник Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К. Макутова НАН України», доктор юридичних наук, професор

Про потенційну підтримку банків і ЗСУ за рахунок фінансових ресурсів внутрішньо переміщених осіб у контексті партнерства держави та бізнесу.....83

Поляков Родіон Борисович, старший науковий співробітник відділу приватного права і процесу НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук

Дерев'янюк Богдан Володимирович,

провідний науковий співробітник Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака Національної академії правових наук України, доктор юридичних наук, професор

ПРО ПОТЕНЦІЙНУ ПІДТРИМКУ БАНКІВ І ЗСУ ЗА РАХУНОК ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ У КОНТЕКСТІ ПАРТНЕРСТВА ДЕРЖАВИ ТА БІЗНЕСУ³⁰

Здійснення будь-якого виду господарської діяльності потребує перманентних інвестицій. Останні можуть бути внутрішніми, зовнішніми (іноземними); можуть надаватися державою, іншими державами, міжнародними і внутрішніми організаціями, окремими суб'єктами господарювання та їх об'єднаннями, окремими приватними особами. У випадку відсутності інвестицій із названих джерел вкладення повинен буде здійснювати сам власник (власники) майна певного суб'єкта господарювання незалежно від країни, місця, сфери чи виду діяльності. Через конкуренцію у ринкових відносинах на ринку будь-якого товару, роботи чи послуги дуже нечасто суб'єкт підприємницької діяльності може залишатися приблизно на одному економічному рівні, не отримуючи значних прибутків та не зазнаючи значних збитків. Зрозуміло, що кращим є перший варіант із названих – розвиток, отримання додаткових доходів, укрупнення, вихід на нові ринки. Проте у будь-якому варіанті без інвестиційних вливань у бізнес не обійтися.

Статтею 1 Закону України «Про інвестиційну діяльність» інвестиціями названо «всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [1]. В абзаці другому частини другої статті 1 цього Закону такими

---

³⁰ Тези доповіді підготовлено у межах виконання наукової теми «Правове забезпечення ринкових відносин в умовах євроінтеграції» (номер державної реєстрації 0123U100002).

цінностями названо кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери (крім векселів) [1]. Тобто одним із видів інвестицій визнано цільові банківські вклади. У цьому зв'язку цікавою виглядає відсутність цього визначення поняття у Законі України «Про банки і банківську діяльність». Найбільш дотичним є визначення поняття вклад (депозит) як «кошти в готівковій або у безготівковій формі, у валюті України або в іноземній валюті, які розміщені клієнтами на їх іменних рахунках у банку на договірних засадах на визначений строк зберігання або без зазначення такого строку і підлягають виплаті вкладнику відповідно до законодавства України та умов договору» [2]. Виходячи із наведеного, доходимо висновку, що вклади (депозити) можна вважати інвестиціями у банківську діяльність. У результаті здійснення банківської діяльності із залученням вкладів (депозитів) створюється прибуток (дохід), як це написано у процитованому вище визначенні поняття інвестицій.

Комерційні банки зацікавлені у залученні значних інвестицій. Особливо гостро це питання піднімається в умовах дії правового режиму воєнного стану, захоплення, знищення і пошкодження відділень та інших приміщень, зменшення кількості клієнтів та інших негативних явищ воєнного часу. У такій ситуації для банків важливим є залучення не лише фінансів суб'єктів господарювання, але і грошей громадян, певна частина з яких має можливості заощаджувати, зокрема і через відкриття вкладів (депозитів) у банках. А враховуючи, що сьогодні уже кілька тисяч громадян України мають статус внутрішньо-переміщених осіб (ВПО), то і залучення їх накопичень у вклади (депозити) є цікавим українським банкам. Та українське соціальне законодавство не сприяє цим процесам. Ще у 2017 році нами ставилося питання стосовно позбавлення ВПО державної допомоги у випадку наявності у будь-кого із членів сім'ї ВПО станом на грудень 2017 року депозиту на суму трохи більше ніж 1600 євро [3, р. 214-215]. З того часу до сьогодні кількість ВПО зросла у кілька разів, а критичний розмір депозиту підвищився не на багато.

У постанові КМУ від 11 липня 2023 року № 709 встановлено, що виплата допомоги ВПО припиняється, якщо буде встановлено, що ВПО має на

депозитному банківському рахунку (рахунках) кошти у сумі, що перевищує 100 тисяч гривень, або облігації внутрішньої державної позики у розмірі, що перевищує наведену суму [4]. Аналогічне положення міститься у Порядку надання допомоги на проживання ВПО стосовно непризначення допомоги на сім'ю, в якій уповноважена особа або отримувач на 1 число місяця, з якого призначається допомога, має на депозитному банківському рахунку (рахунках) кошти в загальній сумі, що перевищує 100 тис. гривень, або облігації внутрішньої державної позики вище названої суми [4]. Тобто державою не було зроблено висновків із попередніх редакцій Порядку надання допомоги на проживання ВПО. І це, як вказувалося, при значному збільшенні кількості ВПО. Вважаємо за доцільне відкоригувати економічну та соціальну політику держави у напрямі узгодження партнерства держави та бізнесу. Підтримка банківської діяльності потребує скасування вимоги у відсутності у ВПО, яка звертається за отриманням державної допомоги, депозитів на суму, більшу 100 тисяч гривень. Зрозуміло, що у першу чергу повинна бути скасована відповідна вимога про відсутність у ВПО облігацій внутрішньої державної позики (ОВДП). Наявність такої вимоги у названих вище нормативно-правових актах виглядає зовсім недоречно, оскільки сучасні ОВДП найчастіше покликані отримати державою, а не банком, фінансові ресурси, вкрай необхідні для забезпечення потреб армії. Крім цього, відмова у наданні державної підтримки ВПО, які мають вклади (депозити) та/або ОВДП на суму, більшу 100 тисяч гривень, виглядає певною дискредитацією сумлінних ВПО. Стосовно останніх ситуація нагадує процеси колективізації українського села 1929-1933 років, коли найбільш працелюбні і працездатні селяни були названі «кулаками» і репресовані, а м'яко кажучи, невдалі господарі були підтримані та отримали владу. А отже, потреба у забезпеченні банків фінансовими ресурсами, у підвищенні ступеня забезпечення потреб армії через ОВДП, у підтримці соціально та економічно активних ВПО вимагає зняття обмеження в наявності вкладів (депозитів) та/або ОВДП на суму, що перевищує 100 тисяч гривень.

Література:

1. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року № 1560. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 47. Ст. 646.
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 7 грудня 2000 року № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5-6. Ст. 30.
3. Bogdan Derevyanko, Yevhen Zozulia and Liudmyla Rudenko (2017). Money assets of internally displaced persons as financial resources of commercial banks. *Banks and Bank Systems*, 12(4), 211-217. DOI: [http://doi.org/10.21511/bbs.12\(4-1\).2017.09](http://doi.org/10.21511/bbs.12(4-1).2017.09)
4. Порядок надання допомоги на проживання внутрішньо переміщеним особам: затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022 року № 332 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2023 року № 709). *Офіційний портал Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/709-2023-%D0%BF?find=1&text=%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8#w1_2

Наукове видання

**Правозастосування законодавчих новел
господарського права та господарського процесу**

Збірник матеріалів
Науково-практичного круглого столу
(м. Київ, 27 березня 2026 р.)

Упорядник – *В.І. Полюхович*

*Підписано до друку 24.06.2026р. Формат 60x84/16
Обл.-вид. арк. 6,57. Тираж 300 прим. Зам. № 26-004*

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України,
вул. Каземира Малевича, 11, корпус 4, поверх 12, м. Київ, 03150

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції, серія ДК № 8470 від 13.10.2025